

Гуманно-особистісний підхід в процесі виховання студентської молоді

О.В.КАЛАБУХОВА

Електромеханічний технікум

Харківської національної академії міського господарства

Кожний новий етап розвитку суспільства висуває домінуючі орієнтири у розв'язанні проблеми виховання підростаючого покоління. Сучасна тенденція до гуманізації та гуманітаризації освіти передбачає, що головною передумовою цього напрямку є формування цілісного знання про світ взагалі та вміння співвідносити його з духовним світом особистості. У цілісне знання входить не лише раціональний, а й емоційний, психологічний, духовний аспект. У сучасній педагогіці дедалі більше утверджується думка, що вихованець за допомогою наук досягає у світі насамперед себе. Тому актуальною сьогодні стає така організація навчального заняття, де викладач підтримує розвиток природних здібностей студентів, допомагає осмислювати ситуації чи проблеми, надає можливість проявляти особисті нахили. На занятті вихованець повинен відчувати педагогічну підтримку розвитку інтелектуальних здібностей та емоційних вражень. Саме парадигма педагогічної підтримки на сьогодні визначена вченими як одна з основних педагогічних парадигм, що реалізується у навчально-виховному процесі. Ця парадигма відповідає головному завданню сучасної освіти – розвитку особистості на засадах гуманно-особистісного підходу. Створення сприятливих умов для самовизначення та самореалізації особистості, для задоволення інтересів людини – стратегічний напрям реформування системи національної освіти на шляху гуманізації та гуманітаризації навчально-виховного процесу.

Розробка гуманно-особистісного підходу – дуже складна теоретична і практична проблема. Її складність зумовлена, перш за все, тією обставиною, що особистість є чи не найскладнішим утворенням у світі і одночасно – суб'єктом перетворення цього світу і самого себе.

Гуманно-особистісний підхід – це певний методологічний інструментарій, розробка якого має спиратися на синтез видобутих психологічною та педагогічною низкою закономірностей будови, функціонування й розвитку особистості.

Упродовж останніх років значно зростає інтерес до особистісного підходу саме в практичній педагогіці. Найголовнішою

умовою навчально-виховного процесу є його особистісна зорієнтованість, спрямована на те, щоб кожний студент став повноцінним, самодостатнім, творчим суб'єктом діяльності пізнання, спілкування, вільною і самодіяльною особистістю. Саме в цьому - гуманістична спрямованість навчально-виховного процесу, центром і метою якого є особистість студента. Ступінь гуманізації цього процесу залежить від того, наскільки він створює передумови для самореалізації особистості, розкриття її природних задатків, прагнення до свободи, відповідальності, творчості.

Гуманістичний підхід, як самостійний напрям у науці, виділився в 50-ті роки XX століття. У рамках цього напрямку людина розглядалася як неповторна унікальна цілісність, якій притаманний певний ступінь свободи від зовнішньої детермінації завдяки тим цінностям, якими вона керується. Людина - це активна творча істота, тому вона в змозі впливати на свою долю.

Гуманно-особистісну педагогіку називають інноваційною, але такою вона є для нашої педагогічної системи, оскільки інші уже давно еволюціонують у гуманістичному напрямі, поступово трансформуючись у систему нових відносин.

Таким чином, суть гуманно-особистісного підходу у навчально-виховному процесі в тому, щоб розглядати студента не засобом, а метою освіти, тобто він має стати суб'єктом навчання, виховання й розвитку.